

**Člověk musí žít tak, podle toho na co má
a jaké má podmínky.**

Zdena Freundová

Zpracovali:

*Rozálie Matějková, Kateřina Pecáková, Marie Havelková a
Natalia Al-Imamová*

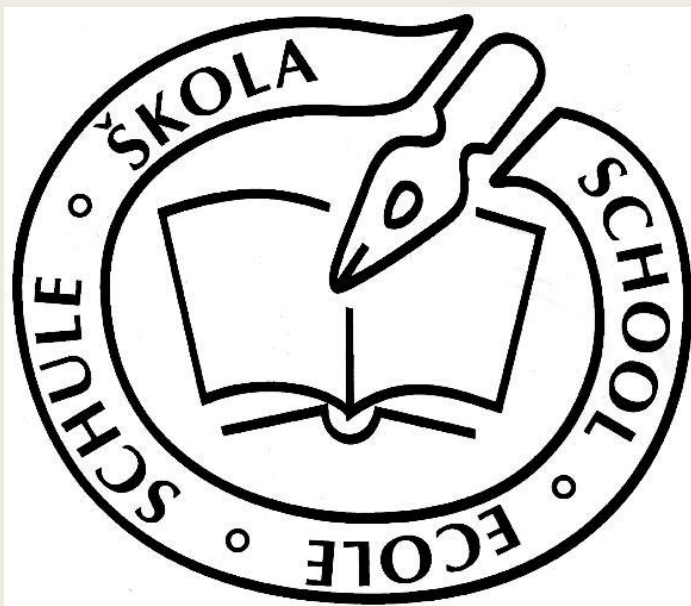

Pedagogické vedení:

Jiří Šrail

Škola:

ZŠ Lupáčova

My žákyně základní škola Lupáčova, jmenovitě Kateřina Pecáková, Natalia Al-Imamová, Marie Havelková a Rozálie Matějková jsme 16.12.2015 naštívili Zdenu Freundovou, která nám vyprávěla svůj životní příběh.

Tak narodila jsem se v Červenci v roce 1931 v Praze

Tatínek, ten byl strojař studoval, když studoval, tak bydlel na studentský kolonii.

No a mamka byla velice přísná, no ale když člověk nezlobil tak byla strašně hodná.

Maminka paní Freundové se živila převážně rukodělnými pracemi a oba její rodiče se aktivně věnovali trempování.

Do jejích osmi let měla relativně bezstarostné dětství na, které doteď ráda vzpomíná.

Dětství jsem měla dosti dlouho, jako do svých osmi let pěkný.

Dokonce první třídy bydlela s tetou v Hradci Králové, protože se rodiče museli stěhovat a nechtěli, aby přerušovala školu.

Rodiče přijeli do Hradce na Vánoce k tetě a to já jsem nevěděla že na dlouhou dobu už tatínka neuvidím, protože on pak ve čtyřicátým roce odešel za hranice.

Tatínek paní Freundové byl totiž v cizinecké legii. Ve Francii půl roku válčil proti Německu, podle paní Zdeny a deníku, který si celou dobu psal, to bylo nejtěžší období v jeho životě. Poté se dostal do Anglie a k letectvu kde pracoval jako mechanik. Paní Freundové jsme se ptaly jestli o svém otci za celou tu dobu něco věděla.

Nenene, maminka sice, měli domluveno, že přes rádio jako bude zpráva, měli domluvenou prostě co jako bude říkat, od koho ten pozdrav je a že je všechno v pořádku, jo, nebo není takže maminka to věděla, ale já ne, protože ona jenom mě řekla, když se mě bude někdo ptát, tak že mám říct že tatínek jel do Izraele.

Paní Zdena se později odstěhovala s matkou do Nového města nad Metují, protože její tetu a strýce zavřeli na nějaké neoprávněné udání. Maminka paní Zdeny se snažila být silná a strach o manžela před dcerou nedávat moc najevo.

My jsme si o něm povídali normálně, jako jo, to on, mamka prostě asi, abych se moc nevyptávala a takhle tak o jsme něm mluvili až se vrátí a tohle, nikdy to taky nevěděli jak dlouho ta válka bude že?

A ona se opravdu držela obrovsky celou dobu, ale jak skončila válka tak třeba takhle seděla a takhle prostě se začla klepat, jo? Bylo to prostě nasazení, takový.

Když válka skončila, paní Freundové bylo 14 let.

No válka skončila, v tom pětačtyřicátým a to jsem měla štěstí, protože tím že jsem měla tátu žida, tak bych nemohla dál chodit vůbec do školy, nemohla jsem chodit do gymnázia, potom jen školy a už ve čtrnácti letech skončit, nemohla jsem třeba pochopit jednu věc, že kamarádky chodili cvičit, já nebyla, nemohla, jo? To bylo kuratorium, nevím jak se to celé jmenovalo, jo? Tak to jsem nemohla. Takový byli omezení, i když my jsme s kamarádkami žili takovej normální dětskej život bych řekla.

Paní Freundová s maminkou poprvé tatínka po jeho příjezdu uviděly na Staroměstském náměstí při vítání cizineckých legií.

Počítalo se, že půjdem zpátky do Prahy i s dědečkem, no jenže taťka prostě nebyl schopen sehnat byt, je to zajímavý, že prostě těch Němců tady bylo spousta, ale byty pro tydle vojáky taky nebyly, nebyl sám jo?

Celá rodina se přestěhovala do Štemberka na Moravě, kde tatínek začal učit na pilotní škole. Paní Zdena mezitím začala chodit na gymnázium tam, které bylo méně kvalitní než Anglické gymnázium na, které měla nastoupit v Praze.

Jenže pak se to trošku zvrhlo, měli jsme i nepříjemný spolužáky nějaký, dokonce jsme měli spolužáka, který udal bratra, který chtěl utéct.

Později chtěla studovat technickou vysokou školu, na kterou jí, ale nepřijali. Přečetla nám kousek z dopisu, který jí ze školy přišel.

Odůvodnění proč nemohu být přijata na vysokou školu obor architektury a podzemního stavitelství: Nedostatečné vzdělání ve společenských naukách, zjevný nezáměr o veřejné záležitosti a z toho vyplývající vlažný poměr k nynějšímu společenskému režimu.

Na vysokou školu se dostala až o rok později. Po mnoha brigádách a složitém shánění doporučení.

Po vysoký škole, já jsem chtěla do Prahy a byla tam jen jediná umístěnka.

Já chtěla tu Prahu a tím pádem nic nezbylo, než východní Slovensko a kvůli tomu jsem říkala, že jsem šla pak až k prorektorovi, že jsem byla přesvědčená, že na to mám nárok, protože jsem měla červený diplom a jenže ta druhá, kdo to chtěl, ona si brala našeho kolegu a ten nastoupil na UVKSČ a jeho tatínek byl známý lékař - ortoped a ten prorektor mi tehdy řekl: „Já vám to řeknu na rovinu, já to nemůžu změnit, že bych tady měl ihned pana profesora.“ Takže mi to řekl a tak jsem byla ráda že to bylo na rovinu.

Nakonec se paní Freundová do Prahy dostala a ve své pozdější práci se seznámila s Juliusem Gýrou, kterého si ve svých 40 letech vzala.

Když jsme se paní Freundové ptaly, jestli mezi těmi starostmi o tatínka a neustálým stěhováním měla v dětství čas na přátele při její odpovědi nás zamrazilo.

No já měla jako velkou kamarádku v Novém městě, než byla válka už jsme se kamarádily no a ty ji potom vystěhovali, tatínka a bratra měla v Anglii, který tam odjeli, a oni měli jet a už byli zavřený hranice, už to nešlo, takže je vystěhovali k nějakému sedlákovi, ta byla, kolik ji bylo, 12 let asi, Milunce. A museli tam dělat na poli a všechno možný a pak šli do Terezina a dál, takže se nevrátili.

Na závěr jsme se zeptaly, kým se paní Freundová v životě inspirovala a čím se řídila.

Maminkou, protože je vidět, že člověk může přežít jako všechno a ona to zvládla a vždycky říkala : „Člověk musí žít tak, podle toho na co má a jaký má podmínky.“